

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

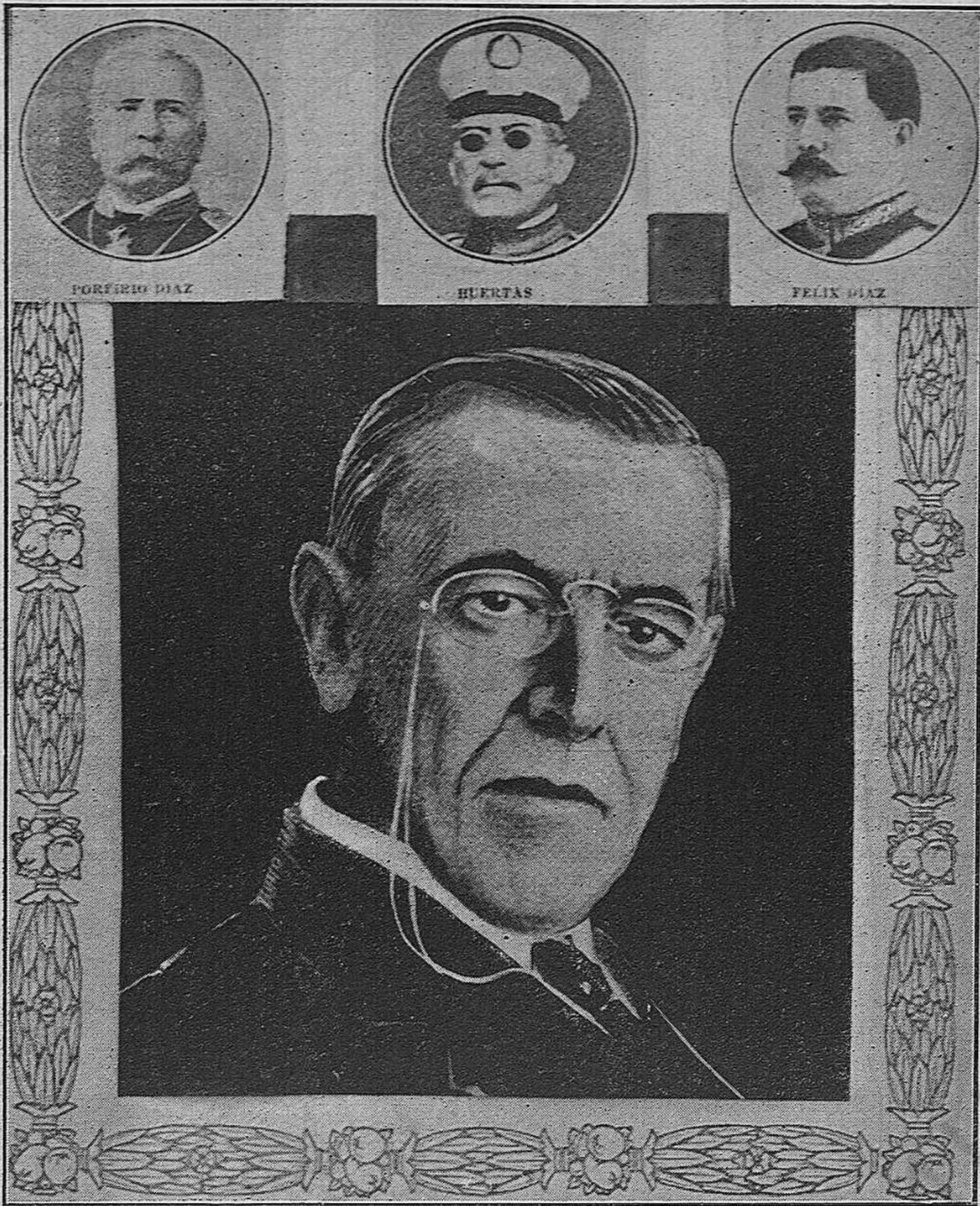
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

La Pau i el Treball, futurs amos de la Terra

ACTUALITAT ESTRANGERA - CONFLICTE INTERNACIONAL

(Figures de la guerra entre mexicans i yankis)

Mr. Wilson, actual president dels Estats Units

LO DE MÈXIC

El conflicte mèxico-nordamericà ha entrat per vies de solució pacífica. Tres Estats sudamericans—el Brasil, l'Argentina i Xile—han ofert la seva mediació amistosa, que ha estat acceptada ja per Mèxic i pels Estats Units. No s'ha arribat encara a un armistici, però es treballa per a que aquest sigui acordat. Es de creure, doncs, que la guerra iniciada la setmana darrera no tindrà gaire durada ni adquirirà grans proporcions.

La prompta acceptació de l'arbitratge per part dels Estats Units demostra el poc fonament que té l'afirmació tan repetida per aquí aquests dies, de que'ls yankis sols han intervingut moguts per la seva rapacitat. Si el govern de Washington hagués tingut l'intenció d'apoderar-se d'una part del territori mexicà, ben altrament hauria procedit.

Al cap-de-vall, les rancunioses acusacions de la Premsa espanyola contra'ls Estats Units són una prova més de la seva incurable ignorància. Per a presentar avui al govern de Mr. Wilson com un govern brutalment imperialista, cal no saber ni una paraula de la política interior dels Estats Units. Tant el president Wilson com el ministre d'Estat, Bryan, són acèrrims enemics de l'imperialisme. D'altra banda, la situació present de la gran República americana, sobre tot en el seu aspecte intern nacional, no és de cap manera propícia a una guerra amb Mèxic. Aquesta guerra té, per als yankis, nombrosos i greus perills. El seu interès no era provocar-la, sinó evitar-la. I per a evitar-la ha fet Mr. Wilson tot lo que ha pogut. Però el cas de Mèxic resultava realment intolerable i no ha tingut més remei que intervenir. Si ara la mediació de les Repúbliques sud-americanes ofereix una solució al conflicte plantejat, els Estats Units estaràn ben contents de suspendre l'acció militar començada.

L'intervenció a Mèxic

UÈ vols que't digui?—exclama el bon burgès.—Comprenc que'ls mexicans s'han portat d'una manera incalificable, però com jo no puc sofrir als yankees, m'alegraré de que'ls mexicans siguin els nostres venjadors...

Tot passant, vaig sentir la frase del bon burgès. I vaig allunyar-me pensant que'n aquella taula de café hi havia un èco del sentir general d'Espanya, a l'hora present; i això m'entristia, m'entristia, fins a fer-me divagar en profundes i definitives desesperances...

No, no. Si la crisi espanyola de 1898 no representà la clausura de tota una època i el començ d'una altra, s'ha de dir que no val

la pena de lluitar més, en aqueix fadigós desfici espiritual que des d'aleshores ens fa parlar de generació del desastre. Lliçó inoblidable, error gravíssim, i demés tòpics d'ocasió.

No basta creure que l'any 1898 representa una equivocació material, un compte errat en el còmput de dues forces en lluita. No. Es precis creure que allò va ésser una llastimosa equivocació espiritual, moral, jurídica, política. Es precis creure ja, com a veritat històrica i com a noble penediment, que no varem tenir raó. L'equívoc fonamental en la qüestió de Cuba va ésser el de confondre la colònia de raça metropolitana, propiament colònia en el sentit romà de la paraula, com el Canadà en relació a Anglaterra, com les Antilles en relació a Espanya, amb la colònia exòtica, de raça sotmesa, inassimilable o endarrerida, com l'Índia en relació a Anglaterra o Madagascar en relació a França.

No ha de quedar una rancúnia en les nostres relacions amb Nort-Amèrica, perquè no romàn darrera la guerra una pèrdua de territori nacional reivindicable, com passa amb l'Alsàcia-Lorena en quant al plet franco-germànic. Si se'ns hagués arribat un territori per llei de guerra, contra la voluntat dels habitants,—uns habitants qui fruïssen de plena ciutadania espanyola, assimilats a la metròpoli, ciutadans i no vasalls,—aleshores comprenc que l'aspiració a una reventja formés part de la nostra psicologia nacional de vençuts.

Però la nostra grandesa d'ara consisteix precisament en oblidar lo que forem i preparar-nos a les noves actituds, essencialment contraries an aquelles. Tenim de dir-nos: Si ara se repetís el cas de Cuba, obriríem de manera oposada; encara més, ja no esperariem que arribés el cas de Cuba. I si—com és just—volem ara mantenir amb l'antiga colònia antillana aquelles relacions fraternals que'ns hi ajunten per la comunitat d'origen, per la comunitat d'un idioma, pel vincle mateix d'una tradició dolorosa que'ns deuen perdonar, seria injust que extenguéssim el nostre odi a qui va actuar aleshores més aviat de protector que d'agressor... Hi hà aquí, amics meus, la fórmula del nou patriotisme, lliberal, obert, tolerant, civil, universalista.

An aqueix patriotisme superior ha fet mancament la República mexicana. Si quan diem Europa volem indicar alguna cosa més que una mera designació geogràfica, an aqueix super-nacionalisme europeu s'ha sustret el govern de Huerta. Mèxic no ha estat Europa. Els Estats Units ho són.—¿He dit República mexicana? Es evident que aquell règim ha deixat—com tants altres Estats d'Amèrica—de poder anomenar-se república. Monarquies d'ocasió, anàlogues a l'imperi d'aquells cèsars de decadència romana elegits per les legions o els pretorians, el militarisme d'aquells presidents efimers és la forma més allunyada de la noció de república, sempre civil i lliurement electiva, producte d'una plena consciència popular que delega: veritable aristocratització de poble. Quan el senyor Alvarez, en el seu discurs de Vilafranca, comparava la República de Mèxic amb la monarquia britànica per a treure'n conseqüències tendencioses, oblidava que Mèxic, el Mèxic de Porfirio Díaz o de Huerta, és una república nominal, com la Venezuela d'en Castro o l'Ecuador d'en Garcia Moreno. No arriben ni tan sols a la brutal rivalitat d'aristocracies de l'antiga Venècia, i són, ben a la inversa, rivalitats de demagogies o de cabdillatges plebeus.

Els Estats Units, en canvi, són, amb totes les seves encara evolutives institucions i costums, un valor dirigent, interventor, hegemònic, que actua sobre les doctrines polítiques i les formes republicanes. Fins podria dir-se que la batalla entre les dues nacions és una topada entre dos principis polítics, el dret de força i la força del dret, l'improvitzada dictadura despòtica i la presidència civil, lliurement electa.

La representació de les dues parts que combaten és, doncs, clara i definida. I si es volgués trobar en l'història una forma més explícita de lluita entre un nucli social estàtic, anquilosat, fòssil, i un altre nucli social dinàmic, evolutiu, mòbil, destinat a futur, seria ben difícil trobar-la.

Nort-Amèrica, encara en formació, és una esperança, una providència. Mèxic, en l'estat present, no és ni un crepuscle, no té ni l'excusa de la tradició, allà morta per la superposició dels immigrants que han interromput l'història azteca sense iniciar-ne una altra, digna del nom d'història. No's tracta ja, doncs, de baralla entre un passat i un venidor, entre una recordança i una creixença; és l'antinomia entre un règim de turbulentes oligarquies alternes, que són en realitat una

sola tirania amb noms diferents, assoladora i estancadora del país, i un sistema de garantia ciutadana.

Aqueixa intervenció del Nort-Amèrica s'exerceix contra un pseudo-govern en guerra amb un altre, o siga contra un dels dos papes o antipapes d'aqueix cisma: Huerta-Carranza. Bé's pot dir, doncs, que és una intervenció de guerra contra la guerra, de guerra per la pau.

*
*
*

Sentireu dir, també: «Els yankees defensen un interès material, un egoisme».—I bé, aqueix egoisme els és comú amb tots els estrangers instal·lats en el territori mexicà. La riquesa de Mèxic, en gran part, se troba en mans d'estrangers, sobre tot nort-americans. Aquesta riquesa necessita la pau i la seguretat per a donar fruit. Just és, doncs, i civilitzador, que'ls Estats Units intervinguin en aqueix conflicte entre connacionals de Nort-Amèrica i dominadors polítics de Mèxic; entre la propietat privada i el domini públic, entre'l capital i l'Estat.

Per un mòbil consemblant, ajudar als uitlanders contra'ls boers, intervingué la Gran Bretanya en el Transvaal, i també fou calumniada per un indocte sentimentalisme. Lo que eren els uitlanders per a la riquesa sud-africana, ho són avui per a la riquesa mexicana els nort-americans.

GABRIEL ALOMAR

El nostre Director en llibertat

AJA, per fi, dilluns passat, a quarts de tres de la tarde, eixí de la Presó Model el nostre benivolgut Director, en Ramon Felip, a qui en uns dels darrers Consells

de Ministres li havia sigut concedida la gràcia de l'indult.

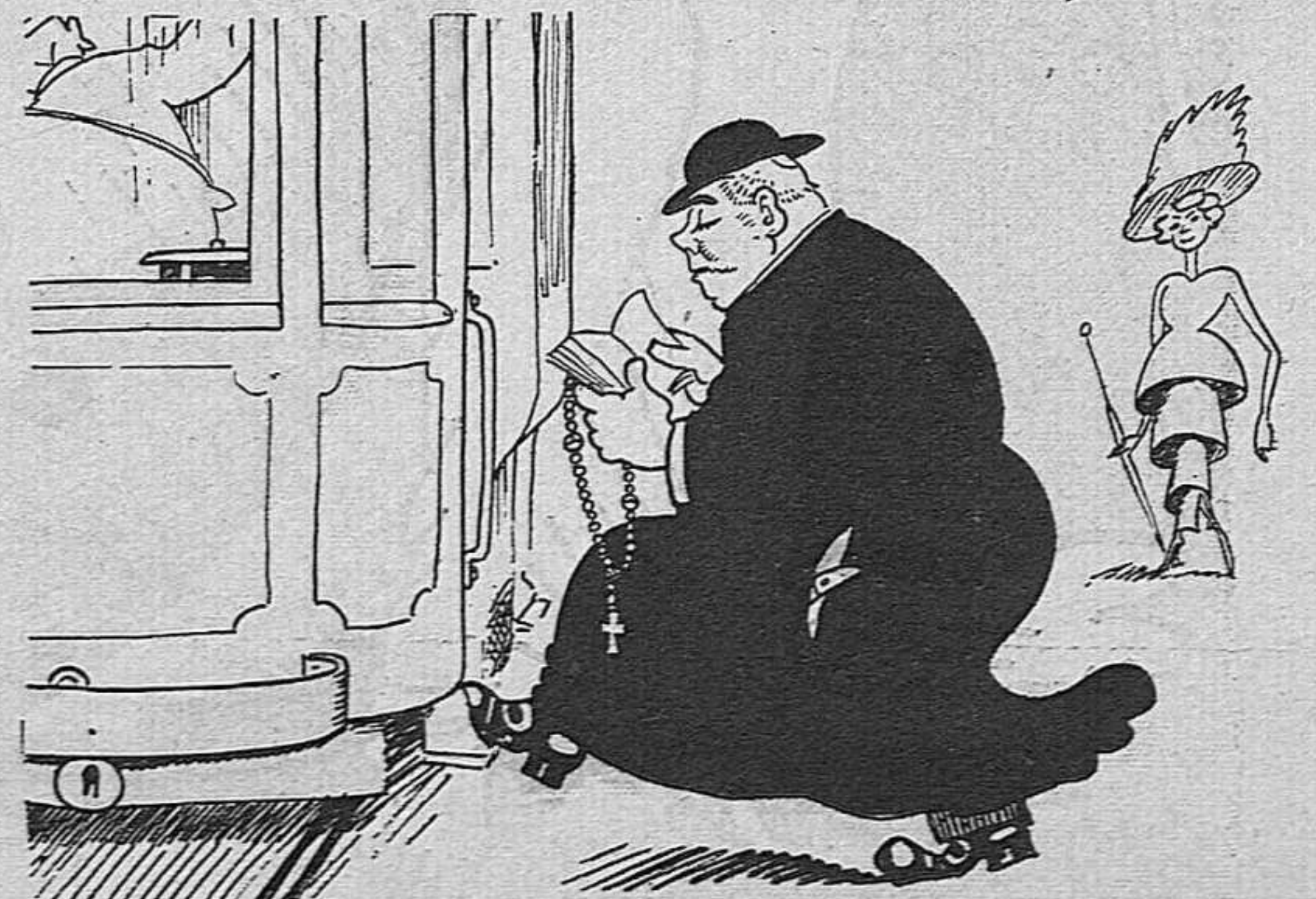
Tota la Redacció de LA CAMPANA DE GRACIA, junt amb l'editor senyor López, anarem en automòbil a la presó cel·lular, per a endur-nos al nostre estimat company i retornar-lo a la seva llar, entre l'amor dels seus; però, degut a una mala intel·ligència i a que l'ordre de desempresonament havia arribat amb molta anticipació a l'hora que a la Capitania general ens havien indicat, ens trobàrem amb que'l nostre amic, amb aquella pressa i bona alegria que és de suposar, havia emprès tot sol el camí de casa seva.

No trigarem gaire, emperò, en tenir el gust d'abraçar-lo, i aqueix moment, ben cert, ens rescabala de les moltes angoixes passades durant els mesos que'l nostre company ha estat sofrint els rigors de l'inicua llei de jurisdiccions.

Ara ens cal remerciar, des d'aquestes planes, a tots aquells que s'han interessat pel nostre Director, especialment als que han intervingut d'una manera directa en les gestions per a l'indult.

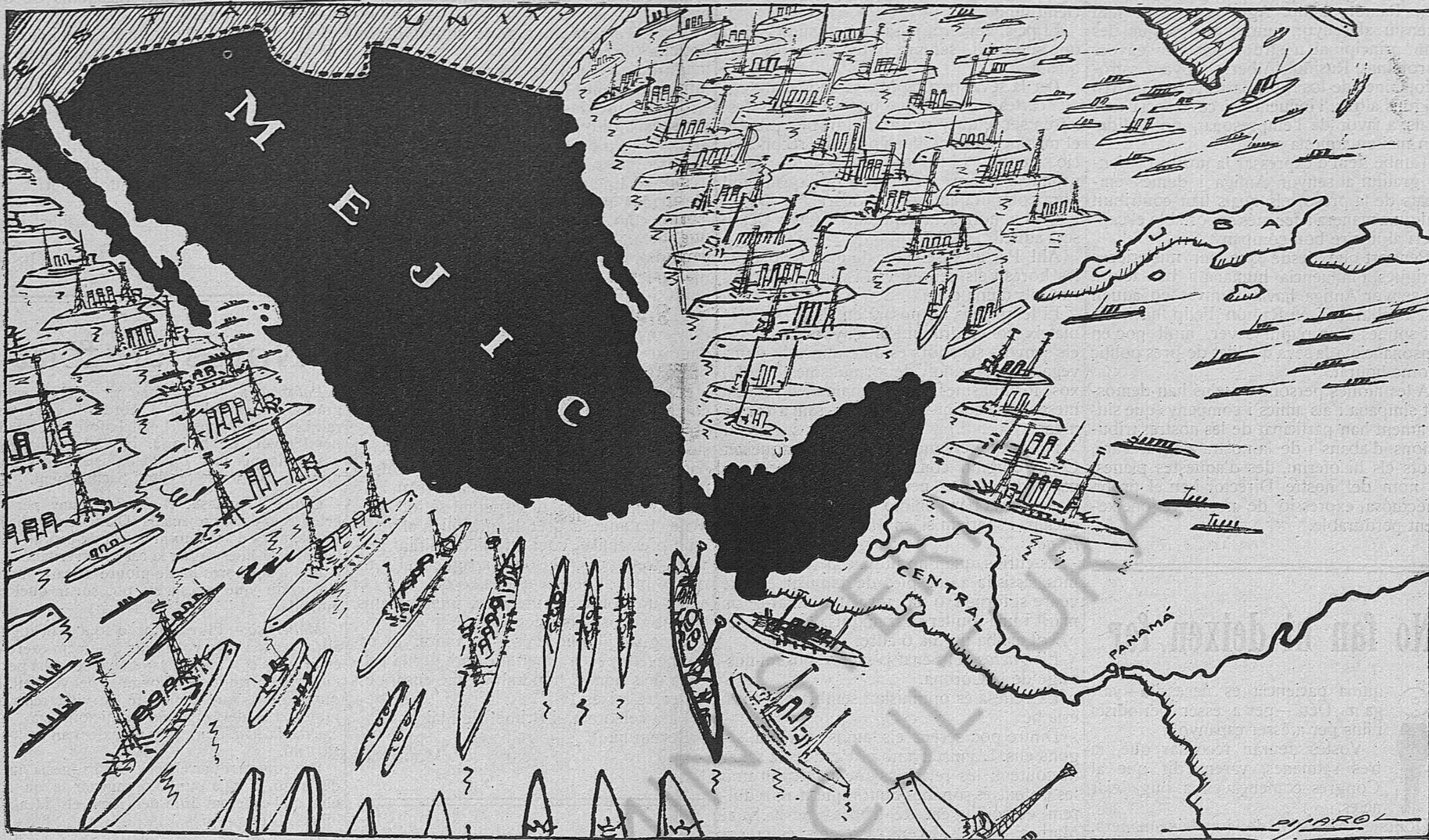
El nostre sincer agraïment al senyor Sal-

Un accident (Cas històric-1)

Tot místic, va per pujar a un tramvia de l'esquerra...

Situació actual de la República de Mèxic

Tot això del voltant són les vuitanta i pico de *raons* que'ls yankis tenen per a apoderar-se d'aquelles terres

no han volgut donar-li treball ells, sinó que si alguna vegada algun foraster ha intentat venir a posar una fàbrica, han procurat fer-lo desistir del seu propòsit.

MAIG!...

Què tal!... Ja'l tenim aquí, ple de salut i de vida i ostentant sobre'l seu front una corona florida.

Tramoista sens igual, amb sa mà privilegiada, com ho modifica tot, l'endemà de sa arribada!...

—Passegeu l'ull admirat per la lluminosa esfera... Oi que'l món que avui veieu no és el de dies enrera?...

Cel blau, oreig saníto, mars de clavells, munts de roses; tot això és obra del maig, el mes de les belles coses. Els arbres, lluint un verd que cap pintò imitaria, buscant els petons del sol, s'estiren deu pams per dia.

Les aurenetes, biplans exempts de molestes panes, ens porten ardents records de les terres africanes.

Els jorns en seguí el creixent mostren especial pericia, i el compte mensual del gas baixa que és una delícia.

Tot se poetitza: els nins, els urbans, les pescateres... fins les cabres de la llet que passen per les acerres.

I les dónes!... Dóna gust. Siguin grasses, siguin flagues, tinguin el pèl negre o ros, ja se sab, totes son maques.

El goig de viure se sent de manera tan intensa que amb els ximplers de Madrid, generalment, ningú hi pensa.

Les robes mercès al temps, comencen ja a dur-se fluixes; hi ha uns espàrrecs colossals i unes superbes maduixes.

Aquí s'obra un nou local on se fa gresca i es balla; allà passa un jovincel que porta berret de palla.

Prenen impuls els sports, s'inventen festes agrícoles, els cines donen a llum meravelloses pel·lícules.

Els *music-halls*, previsors, repinten *foyers* i sales; el Paral·lel se vesteix amb les seves millors gales. I, amunt i avall, invitant als mortals a aixiribir-se, se sent una veu que diu: —*Señores*, a divertir-se!...

Maig, maig, mes encisador, el de les brises flairoses, el dels dies plens de llum, el de les nits delicioses...

Quants són els que en quèts moments pensen amb melancònia: —Si ara un estés bé de rals, quin mes més bo passaria!...

C. GUMA

En el primer de maig

Sols les festes que tenen un caràcter religiós—en el sentit més elevat i espiritual d'aquesta paraula—arriben a arrelar en l'ànima del poble i assoleixen una llarga durada. Han nascut dels grans sentiments, de les grans passions o de les grans llegendes, i simbolitzen un moment o un aspecte de la vida de l'humanitat.

El primer de maig, la diada obrera, és una festa arrelada ja, d'aquelles que resten incorporades a les tradicions populars. Té, además, una extensió universal, que no han pogut aconseguir les diades de les religions positives. L'àrea dels pobles on el primer de maig se celebra, és molt més extensa que la de qualsevol religió. L'obrerisme és

molt més universal, molt més *catòlic*, que la mateixa Església de Roma.

En mig de les lluites socials, en mig de la topada dels interessos i de les idees, el primer de maig ve a dir-nos cada any que'l triomf futur de la causa proletaria és inevitable. És la festa del demà, la festa que'ns obre els horitzons amplíssims de les renovacions humanes. Si, per als obrers, el present és encara una lluita, l'esdevenidor s'anuncia com una segura victòria. Aquesta seguretat dóna als exercits proletaris una combativitat incansable, una força immensa, i els fa suportar amb un íntim consol els dolors de la guerra de classes.

Heus-aquí el perquè de la grandesa de la festa obrera. Heus-aquí el perquè de la seva alegria que floreix entre privacions. Quina millor cuiraca per a un combatent que la fè de la seva causa i la certitud del triomf! Les ferides no poden matar-lo, ni poden abatre'l les passatgeres contrarietats. I quin mesquí i baixíssim egoisme el dels defensors de la societat actual, que, tot veient certa i segura la derrota, s'esforcen desesperadament en allargar per unes poques generacions més els profits que obtenen de les seculars injustícies socials!

A. R. I V.

U n despreocupat va aturar, dimarts passat, al nostre batlle accidental, dient-li que la seva dona acabava de parir quatre criatures a la vegada.

El senyor Pich, que té un cor d'àngel, li va fer la caritat de dos duros en peça i li va demanar les senyes del domicili.

Després... ai, després! El tute de criatures no s'ha trobat enlloc. I els dos duros tampoc!

Amb motiu de la guerra nord-americana

l'agència telegràfica «Havas» ha augmentat en un cent per cent els telegrams cursats.

Si això és guerra, ni mai que vingui la pau.—deu pensar l'agència «Havas». Perque... tants telegrams, tants dollars: Això son *havas* comptades.

Diumenge, a la parroquia de la Concepció, l'acreditat organista senyor Goberna va tocar algunes peces musicals de Cèsar Franck.

Ho espirem al Sant Pare. Ja saben que'ls té dit que no admet el modernisme a les esglésies.

S'estàn fent grans reformes en el despatx del senyor Alcalde. Diu que aviat quedarà tot empaperat.

Un diari, al donar tan important notícia, fa saber que'l paper que hi posen és molt *serio*. També és molt serio el paper... d'alcalde, i molts se'l prenen de broma.

Oi, senyor Sagnier?

Ja devien llegir que'l cèlebre aviador Newbery va morir, de resultes d'un accident, no fa gaire, a l'Argentina.

Després s'ha sapigut que unes dames catòliques li havien regalat, abans d'empendre la darrera volada, una medalleta de Nostra Senyora de Lourdes.

Què diràn ara els missaires? Com si els sentíssim: que Nostra Senyora el va voler al cel; però com que d'ell no més ne volia l'ànima, el cos i l'*aparato* va enviar-los de nasos per terra.

Són tranquils, els *jòvenes jaimistas*! L'altre dia aconsellaven a don Jaume que's casés.

—Senyor—varen dirli.—Una bona esposa us donarà a vós l'alegria; i un fill és la nostra esperança!

Es allò d'aquell bromista: —Casa't, que tindrem dòna.

Mentres el bisbe Antolín López Peláez felicitava an en Prat de la Riba per lo de les Mancomunitats, el mitrat doctor Reig també li escrivia felicitant-lo per lo mateix.

Dos bisbes que han fet un ídem.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux 21